

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 311/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 51/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 51/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov a zaplatiť jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 900 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne sporovou stranou v napadnutom konaní, v ktorom sa domáha určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a že obsahuje tzv. neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Žaloba bola na okresnom súde podaná 1. júna 2017. Okresný súd vydal vo veci 26. októbra 2021 (teda po 4 rokoch a 4 mesiacoch) rozsudok, nerozhodol však o trovách konania. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 28. decembra 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka považuje celkovú dĺžku napadnutého konania za neprimeranú a nezlučiteľnú s právami, ktorých porušenie namieta.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že vzhľadom na predmet sporu je evidentné, že konečné vyriešenie sporu je pre ňu významné a dôležité, a preto považuje kritérium významu sporu v celom rozsahu za naplnené v neprospech okresného súdu a v prospech sťažovateľky, a to s poukazom na celkovú dĺžku konania, v ktorom okresný súd ani po vyše 4 rokoch a 11 mesiacoch nerozhodol v otázke trov konania. Ide o konanie, ktoré by malo byť vedené s výnimočnou rýchlosťou.

6. Sťažovateľka uvádza, že vec nie je po skutkovej ani právnej stránke zložitá a svojim konaním neprispela k priet'ahom v konaní, preto celá zodpovednosť za vzniknuté priet'ahy prináleží okresnému súde.

7. Sťažovateľka považuje za preukázané, že jej nemajetková ujma bezprostredne vyplýva z porušenia základného práva, pričom porušenie jej ústavného práva už napraviť nemožno, preto sa domáha i priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 900 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je opakované tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní (spotrebiteľský spor), v ktorom vystupuje v postavení žalobkyne.

9. Ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že sťažovateľka predchádzajúcu ústavnú sťažnosť týkajúcu sa namietaného porušovania označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní doručila ústavnému súde 5. mája 2020, o ktorej rozhodol ústavný súd po meritórnom preskúmaní námietok sťažovateľky nálezom č. k. III. ÚS 466/2020 z 29. júna 2021 tak, že ústavnej sťažnosti nevyhovel. Následne (23. júla 2021) sťažovateľka podala v poradí druhú ústavnú sťažnosť, ktorou sa domáhala vyslovenia porušenia totožných práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Predmetná ústavná sťažnosť bola odmietnutá uznesením č. k. II. ÚS 471/2021 zo 14. októbra 2021 ako neprípustná z dôvodu litispendencie. Predmetom tohto konania je v poradí tretia ústavná sťažnosť sťažovateľky, v ktorej namieta porušenie identických práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

10. Ústavný súd uvádza, že pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci

na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti, zo zistení ústavného súdu a jeho vlastnej rozhodovacej činnosti vyplýva, že okresný súd vo veci rozhodol prvýkrát zamietavým rozsudkom z 5. apríla 2019 a spis z dôvodu podaného odvolania predložil Krajskému súdu v Bratislave 12. novembra 2019. Krajský súd v Bratislave vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 3 Co 205/2019 z 29. apríla 2021, ktorým prvoinštančný rozsudok v časti potvrdil (v 4 výrokoch) a vo zvyšnej časti (v 3 výrokoch) rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 30. júna 2021. Bezprostredne potom okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 26. október 2021, na ktorom vo veci druhýkrát meritórne rozhodol. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28. decembra 2021.

12. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že okresný súd v čase podania ústavnej sťažnosti ešte nerozhodol o trovách konania, ústavný súd konštatuje, že o nároku na náhradu trov konania už bolo rozhodnuté a okresnému súdu zostáva rozhodnúť iba o konkrétnej výške náhrady trov konania, čo mohol zrealizovať až po nadobudnutí právoplatnosti meritórneho rozhodnutia. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti tak okresný súd, pokiaľ ide o rozhodovanie o výške trov konania, koná 4 mesiace.

13. Ústavný súd taktiež považuje za potrebné dodať, že pri hodnotení možných prietáhov v postupe všeobecného súdu pri rozhodovaní o trovách konania opakovane konštatuje, že rozhodovanie o trovách konania z hľadiska jeho povahy nemožno považovať za vec, resp. záležitosť podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v pravom slova zmysle, hoci tvorí integrálnu súčasť civilného súdneho konania. Z uvedeného podľa názoru ústavného súdu tiež vyplýva, že nemožno pripisovať rovnakú dôležitosť z hľadiska poskytovania ochrany pred zbytočnými prietahmi pri rozhodovaní o merite veci ako v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania (m. m. IV. ÚS 2/2019, I. ÚS 140/2021).

14. Z uvedených skutočností, ako aj zo samej rekapitulácie priebehu napadnutého konania okresného súdu vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu okresný súd vo veci meritórne rozhodol (právoplatne), čím sa procesná situácia sťažovateľky podstatným spôsobom zmenila. Pokiaľ ide o samotný v žalobe uplatnený nárok, sťažovateľka nadobudla právnu istotu.

15. Ústavný súd, berúc do úvahy celkovú dĺžku napadnutého konania, postup okresného súdu, svoje predchádzajúce rozhodnutia vo veci sťažovateľky a odkazujúc na judikatúru prezentovanú v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia, hodnotí štyri mesiace trvajúce rozhodovanie okresného súdu o trovách konania (ku dňu podania ústavnej sťažnosti) ako také, ktoré nedosahuje intenzitu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o zbytočných prietahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv sťažovateľky (I. ÚS 670/2016, I. ÚS 641/2016, I. ÚS 643/2016, I. ÚS 642/2016).

16. Táto skutočnosť v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty) pre jej zjavnú

neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie práva podľa čl. 14 ods. 1 medzinárodného paktu postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentujú konkrétne dôvody, v ktorých by malo spočívať porušenie označeného práva, a vo vzťahu k označenému právu zároveň úplne absentuje aj zdôvodnenie aplikovateľnosti medzinárodného paktu v posudzovanej veci.

18. Ústavnému prieskumu tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky (aj napriek jej zastúpeniu advokátom) bráni argumentačná nedostatočnosť ústavnej sťažnosti, keďže táto neobsahuje relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu namietaného porušenia práva. Ústavná sťažnosť v tejto časti nenapĺňa požiadavku kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá vyplýva z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a preto ju v tejto časti ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu